

LÆREPLAN - FELLESFAG

1 Hovedformål med linjen

Se den enkelte linjes læreplan

2 Fag- og timefordeling

Tabellen viser årstimer oppgitt i klokketimer. (For mer om undervisningsformer, se den enkelte linjens læreplan)

	Årstimer
Fellesfag	499
Bibelfag GT	60
Bibelfag NT	102
Troslære	51
Utrustning og nådegaver	18
Ordets skole	77
Kirkehistorie og konfesjonskunnskap	24
Fra tekst til tale	30
Identitet og relasjoner	18
Misjon i kontekst	70
Retreat (se kommentar under emnebeskrivelsen)	18
Innføringskurs	13
Valgfag	18
Linjefag (se læreplanen for den enkelte linje)	

3 Fellesfag

3.1 Bibelfag GT

Formål

Bibelfag GT skal gi innsikt i Det gamle testamente og hvordan den gammeltestamentlige frelseshistorien peker fram mot Jesus Kristus.

Hovedområder

Innføring i Det gamle testamentes bøker og budskap.

Israels historie som gudsåpenbaring og frelseshistorie.

Timetall

60

Kompetansemål

Innføring i Det gamle testaments bøker og budskap

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gi en oversikt over skriftene i Det gamle testamente
- gjenkjenne og forstå forskjellene mellom fortellende tekster og poetiske tekster
- gi en grundig presentasjon av 2. Mosebok, Rut, og Jesaja
- gjøre rede for Israels historie med vekt på urhistorien, slavetiden og utferden fra Egypt, kongetiden, fangenskapet i Babylon og tiden etter
- beskrive levevis og fromhetsliv i Israel
- reflektere over forholdet mellom Israelsfolket og nabofolkene

Israels historie som gudsåpenbaring og frelseshistorie

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- reflektere over betydningen av at Bibelens åpenbaring skjedde gradvis og i historien.
- forklare hovedtrekkene ved frelseshistorien i Det gamle testamente
- gjøre rede for templets og tempeltjenestens plass i gudsåpenbaringen
- beskrive profetene og deres budskap i frelseshistorisk perspektiv
- drøfte hvilken betydning Abraham, Moses, David, Jesaja og Elia har i Israels historie og frelseshistorien
- reflektere over Det gamle testaments plass i den kristne teologi
- drøfte hvordan tekstene og budskapet i Det gamle testamente kan brukes i kristen forkynnelse og reflektere over om det er aktuelt i eget liv.

Vurdering

Når undervisningen er avsluttet vil det bli gitt en skriftlig hjemmeeksamen ut fra kompetansemålene. Gradert vurdering.

3.2 Bibelfag NT

Formål

Bibelfag NT skal gi innsikt i Det nye testamente med fokus på Jesu liv og hans betydning for den kristne tro. Videre skal faget gi kunnskap om den første kristne tid og misjonsvirksomhet og utfordre til refleksjon over konsekvenser for eget liv.

Hovedområder

Innføring i Det nye testaments bøker og budskap

Jesu liv og gjerning

Den første kristne menighet og evangeliets utbredelse

Timetall

102

Kompetansemål

Innføring i Det nye testaments bøker og budskap

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gi en grundig presentasjon av bøkene i Det nye testamente, og reflektere over sjangerforskjeller i de ulike bøkene
- gjøre rede for Det nye testaments tilblivelse
- beskrive Jesu samtid med vekt på politiske forhold og de jødiske grupperingene fariseere, saddukeere og essener

Jesu liv og gjerning

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for hovedtrekkene i Jesu liv og reflektere over hans betydning for den kristne tro
- drøfte Jesu liv og gjerning ut fra Matteus- og Johannesevangeliet
- beskrive innholdet og hovedtankene i Romerbrevet
- forklare Romerbrevets lære om rettferdiggjørelse ved troen alene
- drøfte tekstenes relevans og aktualitet for oss

Den første kristne menighet og evangeliets utbredelse

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- beskrive den første kristne menighet og dens misjonsvirksomhet ut fra Apostlenes gjerninger
- reflektere over den første kristne menighets liv og hva vi kan lære av dem
- gi en oversikt over apostelen Paulus' liv
- gjøre rede for innholdet i Filipperbrevet og drøfte hva det sier om å leve som en kristen
- drøfte tekstenes relevans og aktualitet for oss

Vurdering

For å få bestått må eleven ha levert et notat over oppgitt tema knyttet til ett eller flere kompetansemål.

3.3 Troslære

Formål

Formålet med troslære er at elevene skal få grunnleggende innsikt i den kristne tro ut fra Bibelen og den evangelisk-lutherske bekjennelse. Det vil legges vekt på at undervisningen skal få betydning for elevenes åndelige vekst og modning og på deres formidling av kristen tro.

Hovedområder

Trosbekjennelsen

Den treenige Gud

Det kristne livet

De siste tider

Timetall

51

Kompetansemål

Trosbekjennelsen

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for hovedtrekkene ved den kristne tro ut fra den evangelisk-lutherske bekjennelse

- drøfte hvordan ulike sider ved den kristne tro henger sammen i en helhet
- drøfte hva som er særegent for evangelisk-luthersk tro og hva det kan bety å være luthersk i dag
- drøfte ulike syn på deler av den kristne tro med utgangspunkt i Bibelen
- beskrive ulike bibelsyn og forholdet mellom Bibelen og bekjennelsesskriftene
- drøfte forholdet mellom kristen tro og andre religioner

Den treenige Gud

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for læren om Den treenige Gud
- gjøre rede for læren om Jesus Kristus og hans frelsesverk
- gjøre rede for læren om Den Hellige Ånd – trøster, talsmann og utrunder for kristenlivet

Det kristne livet

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- beskrive det kristne menneskesynet og reflektere over hvilke utfordringer det gir til eget selvbilde
- drøfte hva det vil si å bli og å leve som en kristen ut fra begrepene rettferdiggjørelse og helliggjørelse
- forklare hva det betyr at Gud bygger kirken gjennom nådemidlene – Ordet og sakramentene
- reflektere over betydningen av et aktivt gudstjenesteliv for ens personlige kristenliv og den felles tilbedelse av den treenige Gud sammen med andre troende
- reflektere over gudstjenestens teologiske betydning og innhold
- reflektere over hvordan den kristne tro kan formidles i vår samtid

De siste tider

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- drøfte læren om kirken og kirkens oppdrag i verden – misjon
- gjøre rede for læren om Jesu gjenkomst, om de siste ting og tider

Vurdering

Når undervisningen er avsluttet vil det bli gitt en skriftlig eksamen ut fra kompetansemålene. Gradert vurdering.

3.4 Utrustning og nådegaver

Formål

Formålet med faget er å gjøre elevene bevisst på hva Bibelen lærer om Den Hellige Ånd, om nådegavene og om hvordan disse best kan tjene fellesskapet. Faget skal stimulere til refleksjon over betydningen av nådegavene for menighetens og den troendes liv og gi hjelp til å finne egen nådegave.

Hovedområder

Bibelens lære om Den Hellige Ånd og nådegavene

Nådegaver som tjeneste for fellesskapets beste

Timetall

18

Kompetansemål

Bibelens lære om Den Hellige Ånd og nådegavene

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for Bibelens lære om Den Hellige Ånd
- forklare hva en nådegave er og gi en oversikt over ulike nådegaver ut fra Bibelen

Nådegaver som tjeneste for fellesskapets beste

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- drøfte nådegavenes bruk til beste for menighetens fellesskap og oppbyggelse
- reflektere over nådegavenes plass i eget liv

Vurdering

Når undervisningen er avsluttet vil det bli gitt en skriftlig hjemmeeksamen ut fra kompetansemålene.

Gradert vurdering.

3.5 Ordets skole

Formål

Formålet med «Ordets skole» er at elevene ved lesning av bibelen, stillhet, ettertanke, bønn og samtale skal få styrket egen bibelkunnskap og tro og få oppleve at Gud taler til dem i deres hverdag gjennom sitt Ord. Faget gjennomføres dels i lærerstyrte grupper, dels individuelt i stilletid med lærere tilgjengelige for samtale og dels på morgenbønn som er en daglig samling gjennom hele skoleåret.

Hovedområder

- Meditativ bibellesning
- Bibeltekster om kallet til etterfølgelse av Jesus, om vandringen med Jesus og om faste
- Praktisering av meditativ bibellesning i grupper og individuelt

Timetall

77

Kompetansemål

Meditativ bibellesning

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- beskrive hvordan den kristne kirke opp gjennom historien har talt om viktigheten av den daglige bibellesningen
- gjøre rede for meditativ bibellesning i kirkens tradisjon (lectio divina)
- reflektere over betydningen av stille tider for bønn og ettertanke som en del av kristenlivet
- Reflektere over hvordan ulike bønneformer, lovsang og meditativ bibellesning kan være berikende for eget åndelig liv

- bruke noen enkle grep for praktisering av stille tid i sitt personlige kristenliv

Bibeltekster om kallet til etterfølgelse av Jesus og om faste

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- reflektere over betydningen for eget kristenliv av 1. Johannes brev og andre bibeltekster om etterfølgelse
- drøfte hvordan faste kan være en naturlig del av kristenlivet knyttet opp mot påskehøytiden

Praktisering av meditativ bibellesning i grupper og individuelt

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- planlegge og gjennomføre stille tid for seg selv
- lese høyt og reflektere over bibeltekster i små grupper
- samtale om bibeltekster knyttet til advent og fastetiden
- reflektere over bibeltekster som omhandler det kristne livet, Jesu fødsel, død og oppstandelse og hans betydning for den kristne tro

Vurdering

For å få bestått skal eleven ha deltatt i grupper og på stille tider.

3.6 Kirkehistorie og konfesjonskunnskap

Formål

Kirkehistoriefaget skal gi innsikt i hvordan kristen tro er blitt tolket i den kristne kirkes historie fra oldkirken til vår tid. Videre skal faget gi forståelse for ulike kirkesamfunns teologiske egenart.

Hovedområder

Den kristne kirkes historie fra oldkirken til vår tid

Ulike kirkesamfunns historie, utbredelse og teologiske egenart

Timetall

24

Kompetansemål

Den kristne kirkes historie fra oldkirken til vår tid

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for Oldkirkens historie, med vekt på Romerriket, kristendomsforfølgelsene og striden om Jesu person
- gjøre rede for middelalderens kirkehistorie, med vekt på forholdet mellom keiser- og pavemakt, den teologiske utviklingen, klosterbevegelsen, helgenfortellinger fra Norden og kristningen av Norge
- gjøre rede for reformasjonen på 1500-tallet, med vekt på reformasjonen i Tyskland og England
- Gi en oversikt over nyere tids kirkehistorie, med vekt på pietismen, opplysningstiden, den franske revolusjon og evangeliske kirker i Europa og Amerika etter 1800
- Gi en oversikt over norsk kirkehistorie fra 1800-tallet, med vekt på vekkelsesbevegelsene, opprettelsen av misjonsselskapene, kirkestriden og kirkekampen under annen verdenskrig

- drøfte hvordan kristen tro har blitt tolket og forstått i de ulike epokene, med særlig vekt på frelsesforståelsen, sakramentene og det kristne livet
- beskrive hvordan kristendommen i de ulike epokene har blitt uttrykt i kunst og fromhetsliv
- reflektere over hvordan den kristne tro har forholdt seg til samfunnet i ulike epoker

Ulike kirkesamfunns historie, utbredelse og teologiske egenart

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for ulike kristne kirkesamfunns historie, utbredelse og teologiske egenart
- drøfte den teologiske egenart til den katolske kirke, den ortodokse kirke, lutherdommen, den anglikanske kirke, metodismen, baptismen, Syvendedags-Adventistsamfunnet, frelsesarmeen og pinsebevegelsen
- møte mennesker fra andre kirkesamfunn med respekt basert på innsikt om deres tros egenart

Vurdering

For å få bestått må eleven ha levert et notat over oppgitt tema knyttet til ett eller flere kompetansemål.

3.7 Fra tekst til tale

Formål

Fagets formål er at elevene skal oppleve og få innsikt i kristent gudstjenesteliv og at de skal lære å formidle bibeltekster.

Hovedområder

Gudstjenestens betydning for kristent liv

Formidling av bibeltekster

Timetall

30

Kompetansemål

Gudstjenestens betydning for kristent liv

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- forklare gudstjenestens oppbygning og hovedinnhold
- gjøre rede for kirkeårets høytider og tekster som knytter seg til denne
- planlegge og delta i en gudstjeneste med liturgi, lovsang og tekstutlegning

Formidling av bibeltekster

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- drøfte hvordan man kan forberede og bygge opp en andakt/tale ut fra en bibeltekst
- reflektere over hvilke utfordringer som knytter seg til formidling til forskjellige aldersgrupper og i forskjellige situasjoner
- reflektere over hvordan man kan opptre i selve formidlingssituasjonen
- holde en andakt

Vurdering

For å få bestått må eleven ha holdt en andakt eller skrevet en andakt til innlevering og deltatt i planleggingen og gjennomføringen av en gudstjeneste, eller deltatt i evaluering av en gudstjeneste sammen med lærer.

3.8 Identitet og relasjoner

Formål

Fagets siktemål er at elevene skal få innsikt i hva Bibelen sier om identitet og relasjoner og utfordres til refleksjon rundt egne holdninger og livspraksis.

Hovedområder

Identitet og selvbilde

Relasjoner

Timetall

18

Kompetansemål

Identitet og selvbilde

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for hva Bibelen sier om identitet, selvbilde og det å være en disippel
- drøfte spørsmål knyttet til seksualitet og egen kjønnsidentitet i lys av kristen etikk

Relasjoner

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- drøfte hvilke utfordringer ungdomstiden bringer med seg når det gjelder relasjoner til venner og det annet kjønn og reflektere over egne holdninger i relasjoner i skole-, arbeids-, og menighetsliv
- reflektere over hva forelskelse er og hva den gjør med følelser og relasjoner

Vurdering

For å få bestått må eleven ha deltatt i gruppesamtale knyttet til ett eller flere kompetansemål.

3.9 Misjon i kontekst

Formål

Formålet med faget er at elevene skal bli kjent med hvordan man kan drive kristen misjon i en annen kultur enn den norske. Videre skal faget stimulere til misjonsengasjement og misjonsglød.

Hovedområder

Ettersom Bibelskolen Fjellhaug er eid av Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM), er det naturlig å primært bruke denne organisasjonen som referanseramme, men på en måte som gjør kunnskap og forståelse relevant for og overførbart til andre sammenhenger.

- Misjonsforståelse

- Innføring i misjonsarbeid i en gitt kontekst.
- Misjonale utfordringer i en gitt kontekst

Timetall

70, inkludert undervisning på studietur med lærer. (Mrk. Skolen har sagt til Udir at inntil 50 av 70 timer blir benyttet ifm studietur)

Kompetansemål

Misjonsforståelse

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for bibelsk begrunnelse for misjon
- gi en oversikt over NLMs historiske utvikling fra oppstart og fram til i dag.
- beskrive NLMs misjonsforståelse
- drøfte utfordringer kristen misjon har i vår samtid
- reflektere over egne muligheter til å formidle evangeliet

Innføring i misjonsarbeid i en gitt kontekst

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gi en oversikt over misjonsarbeidet i en gitt konkret kontekst, historisk og aktuelt

Misjonale utfordringer i en gitt kontekst

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- beskrive konkrete kulturelle utfordringer man kan møte når man skal leve i en annen kulturell kontekst
- gi en oversikt over de mest fremtredende utfordringene man møter når man skal formidle kristen tro i en annen gitt kultur
- drøfte behovet for kontekstualisering når man skal formidle det kristne budskapet
- drøfte problemstillinger misjonærer opplever knyttet til nord/sør problematikk.

Vurdering

For å få bestått skal elevene levere et notat der de reflekterer over kontekstutfordringer i forhold til å skulle formidle det kristne budskap i studieturkulturen.

3.10 Retreat

Formål

En retreat kjennetegnes av stillhet, bønn og bibelmeditasjon. Formålet med retreaten er å gi elevene et møte med retreatkonseptet, og stillhet og hjelp til å søke den treene Gud for å lære ham bedre å kjenne. Retreaten skal ha en profil som bærer preg av «digital detox», altså være et sted der elevene gjennom erfaring får oppleve effekten det har å ikke være digitalt tilgjengelig. For å oppnå den nødvendige stillheten trekker man seg for en tid tilbake fra hverdagens impulser, krav og gjøremål til et egnet sted, avskjermet fra media, markedskrefter og meningsutveksling. Lærer fra skolen er med under retreaten.

Timetall

18

Hovedområder

Retreat

Digital detox

Kompetansemål

Retreat

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for særpreg ved retreatkonseptet og drøfte hvilken nytte og innvirkning det har på mennesker med sterk tilknytning til den digitale kultur

Digital detox

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- reflektere over ens egen opplevelse av å være digitalt utilgjengelig flere dager i strekk.

Vurdering

Eleven skal ha gjennomført en tre-dagers retreat sammen med lærer, og deltatt i evaluering i etterkant.

3.11 Innføringskurs

Formål

Formålet med disse dagene i begynnelsen av skoleåret er å legge grunnlaget for god kommunikasjon og godt samarbeid mellom elever og lærere, og å gi en innføring i hvordan bibelskoleårets formål og innhold.

Hovedområder

Kommunikasjon

Bibelundervisning

Innføring i fag

Studieteknikk og oppgaveskriving

Egenrefleksjon

Timetall

13

Kompetansemål

Mål for undervisningen er at eleven gjennom de fem hovedområdene skal få et godt grunnlag for å få utbytte av året.

Vurdering

Det gis ingen vurdering av denne enheten.

3.12 Valgfag

Det er satt av 18 timer til valgfag. Her får eleven mulighet til å velge emner/fag ut fra egeninteresse. Eksempler på slike valgfag kan være kor, idrett, band, matlaging, misjon i Kina. Valgfagene går på tvers av linjene, slik at dette er de samme valgfagene som for de linjene som allerede er godkjent.

4 Linjefag

Se den enkelte linjes læreplan

Vitnemål og vurdering

Se læreplan for de enkelte linjene

Litteratur

Kommentar: Se i tillegg den enkelte linjes læreplan for litteratur til linjefagene.

Her er en liste over aktuelle hovedbøker. De viser nivå. I tillegg vil det komme kompendier, artikler og ressurstekster som blir skiftet ut oftere for å aktualisere stoffet. Omfanget av litteratur er derfor større enn det som står her.

Fellesfag

3.1 Bibelfag GT

Nummela, Leif (2012): *Bibelens røde tråd*. Oslo: Lunde Forlag

Saugstad, Anne-Margrethe (1999): *I pottemakerens hånd. Guds folks historie i Det gamle testamente*. Oslo: Luther Forlag

3.2 Bibelfag NT

Andersen, Leif (1996): *Vær dristig. Romerbrevets budskap*. Oslo: Lunde forlag

Kjær-Hansen, Kai (1995): *Matteusevangeliet*. Oslo: Det Norske Bibelselskap

Kjær-Hansen, Kai (1996): *Apostlenes gjerninger*. Oslo: Det Norske Bibelselskap

Kvalbein, Hans (2002): *Hovedtanker i Johannesevangeliet*. Oslo: Lunde forlag

Råmunddal, Lars (2000): *Disippelliv. Kristusetterfølgelse i lys av Filipperbrevet*. Oslo: Luther forlag

3.3 Troslære

Rustan Skaar, Tove (1994): *Tro og bekjennelse*. Oslo: Luther Forlag

3.4 Utrustning og nådegaver

Hauketo Stang, Tonje (1998): *Trivsel og tjeneste – to sider av samme sak?* Ottestad: Prokla-Media

Engelsviken, Tormod (1985): *Tent for å tjene – Nådegavene og tjenestene i menigheten*. Oslo: Norsk Luthersk Forlag A/S

3.5 Ordets skole

Bibelen

Gervin, Karl og Oco, P. Joel Regnard (2016): *Lectio divina – langsom, interaktiv bibellesning*.

Oslo: St. Olav Forlag

Ordets skole – opplegg til bruk i bibelgrupper og andre samlinger... Oslo: Det Norske Bibelselskap

Ortberg, John (2006): *Kristuslengsel – Åndelige øvelser for vanlige mennesker*. Kap. 1,2,3,5 og 11.

Oslo: Lunde Forlag

Pleijel, Bengt (1996): *For at dere skal vite*. Oslo: Luther Forlag

3.6 Kirkehistorie

Sødal Kringebotn, Helje (red.) 2005): *Kristendommen II. Tro og tradisjon*. Kristiansand:

Høyskoleforlaget, ss. 12-162 og 271-344.

3.7 Fra tekst til tale

Bibelen

3.8 Identitet og relasjoner

Elstad, Gunnar (2000): *Livshistorie og følelser*. Oslo: Lunde Forlag

3.9 Misjon i kontekst

Tolo, Arne (red)(2002): *Såtid, vekst og modning: historien om Norsk Luthersk Misjonssambands arbeid i Asia, Afrika og Sør-Amerika*. Oslo: Lunde Forlag AS

Dahl, Øyvind (2013): *Møte mellom mennesker*. Oslo: Gyldendal Akademisk

NLM Hovedstyret - *NLM 2020 – Misjonsstrategi mot år 2020*

<http://www.nlm.no/nlm/ressurser/dokumenter/grunnregler-og-strategidokumenter/nlm-2020-misjonsstrategi-mot-aar-2020>

Kommentar: Sommeren 2018 starter et nytt strategiarbeid i NLM. Når ny strategiplan er klar, vil det nye dokumentet erstatte dette.

3.10 Retreat

Grønvik, Knut (red.) (2005): *I stillhet og tillit: ressursbok for retreatbevegelsen*. Oslo: Verbum forlag

Løvås, Edin (1988): *Begeistring*. Oslo: Ansgar forlag